

Digue'm què vens i et diré què vols ser

es podria treballar de manera integral el turisme a la comarca, més enllà dels bolets, la Patum, i lluny de la idea de les segones residències

Al Berguedà massa sovint encara hi ha la percepció que som un reducte quasi folklòric basat en els bolets i la Patum. Tres comarques en una (l'Alt Berguedà, el Baix Berguedà i Berga, que a vegades s'oblida que hi ha vida més enllà del perímetre urbà), que es caracteritzen per l'impacte de la desindustrialització.

El gran problema de la comarca, i de la capital, és que sovint sembla que encara no hem despertat de la letargia en què la deslocalització d'empreses tèxtils i el tancament de les mines va sumir el territori. I això que no han pas faltat recursos. Molts diners dels plans Miner i de les ajudes a les ex-zones mineres s'han anat deixant pel camí en inversions, moltes diguem-ne discutibles.

Repensar-nos és un aspecte clau a la comarca. S'ha intentat algunes vegades. S'intenta insistentment, però potser amb poca innovació o poca originalitat. Fa uns dies, se suggeria que hem de vendre aire (<http://www.naciodigital.cat/naciobergueda/opinio/11582/vendre/aire>) : aire net i segones residències, com a única via per a poder crear llocs de treball.

Personalment crec que no. Ens cal pensar en clau de desenvolupament local, i repensar-nos com a territori.

Per començar, cal un equilibri entre sectors productius. És molt difícil que aconseguim la instal·lació de grans fàbriques a la comarca (i crec que tampoc ens interessa), però sí que es pugui facilitar la instal·lació d'empreses productives, que treballen de manera innovadora, aprofitant la bona connexió amb Barcelona. Això sí, amb un polígon industrial al qual no arriba una bona connexió de fibra òptica, és complicat. Alhora, tampoc hi ha manera que les zones rurals tinguin bona connexió en noves tecnologies, fet que facilitaria el teletreball, i permetria fixar persones al territori.

Per altra banda, el sector agrícola i ramader no es té mai en compte. Seguim pensat que treballar la terra és una feina poc qualificada, i que no dona rendiment. Doncs precisament al Berguedà hi ha molt camp per córrer, especialment si es busca un desenvolupament de caràcter extensiu de la ramaderia, acompanyat per una major difusió dels sistemes de producció ecològica, facilitant que les finques existents passin a aquestes formes de producció, o promocionant experiències com la silvopastura, o la recerca i innovació en agricultura ecològica.

És a dir, el desenvolupament agrari no passa perquè ens convertim en la segona versió d'Osona i ens omplim de granges de porcs intensives, i de contaminació per purins. Hi ha moltes opcions per a treballar la terra i el bosc, i convertir el Berguedà en una comarca molt més agrícola, amb uns boscos sans, i promoure'ns com a territori ecològic.

Finalment, el turisme és, evidentment, un aspecte important per al desenvolupament de la comarca, però no podem viure només del turisme, ni tampoc pensar un model turístic basat en segones residències.

Incentivar les segones residències provoca que en molts pobles uns costos enormes per a proveir de serveis unes zones urbanitzades, en les quals no hi viu gent (és a dir, contribuents), ni s'hi genera economia. Alhora provoca que els preus dels habitatges pugin, i les persones que hi vulguin viure no puguin permetre's-ho (per exemple, en el cas de l'accés a cases de pagès). Això ha passat en molts pobles i comarques (Cerdanya, Pallars, Vall d'Aran), i no crec que sigui el que volem.

Resulta que tenim una quantitat i qualitat de romànic envejable, però mal conservat, no obert al públic de manera regular, i poc publicitat (Sant Pere de la Portella, Santa Maria d'Avià, Sant Jaume de Frontanyà, per posar alguns exemples). Tampoc són massa habituals les visites al castell de Berga, ni s'ha treballat per conservar castell de Blancafort (a l'Aude, molts castells càtars estan en un estat de conservació semblant, i es visiten i se'n fan centres d'interpretació).

Això sense comptar el patrimoni industrial (aquest sí que està més treballat), iniciatives al voltant de la natura i la conservació (Camadoca, Taigà Natura), o les rutes de senderisme i GR's que travessen la comarca.

És a dir, es podria treballar de manera integral el turisme a la comarca, més enllà dels bolets, la Patum, i lluny de la idea de les segones residències. Potenciant el patrimoni històric i cultural, la natura i el turisme actiu.

Però per tot això, i com ja ha assenyalat molta gent, el que cal és una bona visió estratègica del desenvolupament econòmic local, no només de Berga, sinó de tota la comarca. Ens falta treball conjunt i participatiu entre els agents implicats: persones emprenedores, entitats, empreses, pagesos, responsables polítics i veïnes i veïns. Alhora que suport extern, amb persones tècniques que hagin tirat endavant iniciatives semblants, com l'Associació Rurbans al Pallars Jussà o l'Arada SCCL al Baix Solsonès.

Per acabar, no és qüestió de fer l'hipòcrita, i fer-nos els simpàtics amb qui ve de fora. Es tracta de valorar tot allò que tenim, de sentir-nos orgullosos del patrimoni, tant cultural com natural, d'allò que fem, i de com ho fem. No hem de ser una anècdota folklòrica al mapa de Catalunya, sinó pensar de quina manera volem viure i desenvolupar-nos en el nostre territori.